

OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

**Oponentský posudek pro změnu ochranných pásem
vodního zdroje**

Ústí nad Orlicí, říjen 2015

Název akce : **Ostrožská Nová Ves – oponentský posudek pro změnu ochranných pásem vodního zdroje**

Řešitelská organizace : **OHGS s.r.o.,
Ústí nad Orlicí
telefon: 465526075, 465526274
fax: 465526075
e-mail: ohgs@ohgs.cz
internet: www.ohgs.cz**

**Zodpovědný řešitel
podle zákona č. 62/1988 Sb.** : **RNDr. Svatopluk Š E D A**

**odborná způsobilost
v hydrogeologii
a sanační geologii** : **2067/2008**

Spolupracovníci : **Mgr. Lucie Š Í M O V Á**

Ředitel společnosti : **Ing. Klára Š E D O V Á**

OBSAH :

strana

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE	1
2. ZADÁNÍ ÚKOLU, CÍL PRACÍ METODIKA	1
3. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O JÍMACÍM ÚZEMÍ A JEHO POZICE V HYDROGEOLOGICKÉ STRUKTUŘE	2
4. NAVRHOVANÝ ROZSAH OCHRANNÝCH PÁSEM, OMEZENÍ A TECHNICKÁ OPATŘENÍ.....	3
4.1. Stanovisko oponenta k plošnému rozsahu nově navržených OPVZ, včetně zdůvodnění	4
4.1.1. OPVZ I. stupně.....	4
4.1.2. OPVZ II. stupně.....	4
4.2. Stanovisko oponenta k navrhovanému rozsahu eliminace rikových činností a k realizaci technických opatření v nově navržených OPVZ, včetně zdůvodnění ...	5
4.2.1. OPVZ I. stupně.....	5
4.2.2. OPVZ II. stupně.....	6
5. HODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU STAVEB, DÉL A ČINNOSTÍ V OPVZ II. STUPNĚ A NÁVRHOVÁ OPATŘENÍ.....	11
6. ZÁVĚR	12

SEZNAM PŘÍLOH:

1. PŘEHLEDNÁ MAPA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ SE ZAKRESLENÍM STÁVAJÍCÍCH OCHRANNÝCH PÁSEM VODNÍCH ZDROJŮ
2. PŘEHLEDNÁ MAPA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ S NÁVRHEM ROZČLENĚNÍ OPVZ DO JEDNOTLIVÝCH ÚZEMÍ
3. PŘEHLEDNÁ MAPA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ S UPRAVENÝM NÁVRHEM ROZČLENĚNÍ OPVZ DO JEDNOTLIVÝCH ÚZEMÍ

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název akce	:	Ostrožská Nová Ves – oponentský posudek pro změnu ochranných pásem vodního zdroje
Zakázkové číslo	:	2015 1153
Katastrální území	:	Ostrožská Nová Ves Kostelany nad Moravou Chylice
Kraj	:	Zlínský
Úkol	:	Vypracování oponentského posudku odborného podkladu pro změnu ochranných pásem vodního zdroje Ostrožská Nová Ves
Zadavatel	:	Zlínský kraj, Krajský úřad Odbor územního plánování a stavebního řádu tř. Tomáše Bati 21 761 90 Zlín IČO: 70891320
Řešitelská organizace	:	OHGS s.r.o. 17. listopadu 1020 562 01 Ústí nad Orlicí IČO: 45536899
Datum zpracování	:	říjen 2015

2. ZADÁNÍ ÚKOLU, CÍL PRACÍ METODIKA

Odbor územního plánování Krajského úřadu Zlínského kraje nechal zpracovat územní studii Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku - Ostrožská jezera s tím, že cílem územní studie je skloubit především zájmy vodárenské a rekreační poté co těžba štěrkopísku z tzv. těžebního jezera bude ukončena a dobývací prostor bude zrušen.

V současnosti je stav takový, že původní ochranná pásma vodního zdroje (dále jen OPVZ) Ostrožských jezer z roku 1985 byla v letech 2004-2006 aktualizována a nyní platí tři rozhodnutí vodoprávního úřadu o změně OPVZ, a to změna OPVZ I. stupně ze dne 9.11.2004, změna OPVZ 2. stupně, část 1 ze dne 20.6.2005 a změna OPVZ 2. stupně, část 2 ze dne 16.6.2006.

V souvislosti s avizovaným ukončením těžby byl v letech 2014 a 2015 podklad pro stanovení ochranného pásma vodního zdroje opětovně aktualizován tak, že po dohodě stavebního úřadu s vodoprávním úřadem se v rámci I. etapy aktualizovalo původní hydrogeologické posouzení (zpracováno firmou vodní zdroje Holešov, a.s. v lednu 2014, odpovědní řešitelé Ing. Jana Sedláčková a RNDr. Jindřich Duras, Ph.D.) a v následné II. etapě byl toutéž firmou a stejnými řešiteli v říjnu 2015 zpracován návrh aktualizace samotných OPVZ. Protože tento návrh představuje určitý střet mezi osobou oprávněnou k odběru vody a osobami povinnými, tj, vlastníky pozemků a staveb zahrnutých do

ochranného pásma, požaduje zadavatel územní studie „Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku - Ostrožská jezera“ oponentní posouzení zpracovaného návrhu na změnu OPVZ. Tomto smyslu zní zadání úkolu.

Cílem úkolu je s uvážením výše uvedeného posoudit jednak územní rozsah navrhovaného OPVZ I., ale především II. stupně, komentovat a případně modifikovat podmínky využití pozemků a staveb zahrnutých do těchto pásem a vyslovit se i k technickým opatřením zaměřených na ochranu vodního zdroje, jak je uvedeno v odstavci (10), § 30 zákona č. 254/2001 Sb. Ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska metodiky byly při zpracování předkládaného hydrogeologického oponentního posouzení prostudovány archivní geologické a hydrogeologické podklady o zájmovém území, dále základní údaje o dosavadním provozu jímacího území a především aktualizovaný podklad pro změnu OPVZ, zpracovaný v letech 2014 a 2015 ve dvou etapách firmou Vodní zdroje Holešov, a.s. Získané údaje byly potom konfrontovány se skutečným stavem ověřeným v rámci terénního průzkumu, který byl uskutečněn v poslední dekádě října 2015. Vlastní oponentní posudek je potom ve smyslu zadání zaměřen především na problematiku koexistence vodárenského využití vodních zdrojů Ostrožská jezera a jejich možného rekreačního využití.

3. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O JÍMACÍM ÚZEMÍ A JEHO POZICE V HYDROGEOLOGICKÉ STRUKTUŘE

Jímací území Ostrožská Nová Ves je provozováno od roku 1974 a zásobuje pitnou vodou skupinový vodovod Uherské Hradiště – Uherský Brod – Bojkovice. Jímacími objekty podzemní vody jsou vrtané studny S1 až S9 o hloubce 18 až 21 m, jímající kvartérní zvodeň a vrt HVN 9 o hloubce 133 m, jímající neogénní zvodeň. Celkový povolený odběr vody z těchto zdrojů podzemní vody činí 150 l/s.

Jímacím objektem povrchové vody je Vodárenské jezero s povoleným odběrem rovněž 150 l/s. V případě nedostatku vody ve Vodárenském jezeře je do tohoto vodního zdroje pomocí násosky přečerpávána voda z Těžebního jezera.

Celkový povolený odběr z jímacího území Ostrožská Nová Ves tedy činí 300 l/s a i když reálný odběr je v současné době podstatně nižší a v roce 2014 činil průměrný odběr pouze 104,3 l/s, ochranu vodního zdroje je třeba dimenzovat na skutečnou využitelnou vydatnost jímacího území.

Z hlediska geneze vody je předmětné jímací území, nacházející se v levobřežní části údolní nivy řeky Moravy mezi obcemi Ostrožská Nová Ves, Kostelany nad Moravou, Nedakonice a městem Uherský Ostroh, funkcí především geologické stavby území a litologického a v konkrétním případě hlavně granulometrického charakteru zastoupených sedimentů. Horninový soubor je reprezentován jednak terciérní (neogénní) sedimentární výplní Vídeňské pánve a jednak kvartérními sedimenty údolního terasového stupně řeky Moravy. Neogénní souvrství je tvořeno proměnlivě písčitymi pelity s polohami jemnozrnných, místy až prachovitých písků, s ojedinělými, až několik metrů mocnými polohami hrubozrnných písků až jemnozrnných štěrků při bázi souvrství. Kvartérní sedimenty mají v blízkém okolí jímacího území mocnost od 8 do 31 m a jedná se většinou o pleistocénní fluvialní písky s bazálním souvrstvím štěrkopísku a štěrků. Ty jsou tvořené převážně křemennými valouny průměrné velikosti okolo 2 cm, většinou bez jílovité příměsi. Holocénní stupeň údolní terasy potom tvoří prachovito-písčité povodňové hlíny o mocnosti cca 3 m.

Z hydrogeologického hlediska jsou v zájmové lokalitě ověřeny a vodohospodářsky využívány dva kolektory podzemní vody náležející jednak k velmi významnému kvartérnímu rajónu 1651 Kvartér Dolnomoravského úvalu a jednak k méně významnému terciárnímu rajónu 2250 Dolnomoravský úval – severní část.

Kvartérní zvodeň je na bázi omezena podložním neogenním jílem, který plní funkci bazálního izolátoru a v horní části nadložním poloizolátorem holocénních hlín. Dotace zásob podzemní vody v kvartérním kolektoru probíhá přítokem vody mající původ ve srážkách z okolních svahů, v infiltrační srážek v prostoru údolní nivy a v příronu pořiční vody. Právě dotace kvartérního kolektoru infiltrační vody z toku Moravy nabývá na významu především za stavu intenzivní exploatace zvodně. Příznivé podmínky pro tyto indukované zdroje jsou dány skutečností, že koryto řeky Moravy je vytvořeno zahloubením do vlastních říčních náplavů. Specifické vydatnosti jímacích objektů jsou proto vysoké a dosahují až $15 \text{ l.s}^{-1}.\text{m}^{-1}$.

Za přirozeného stavu proudového pole neovlivněného jímáním je při běžných vodních stavech směr proudění podzemní vody v kvartérním kolektoru přibližně k jihozápadu, souběžně s povrchovým tokem Moravy. Při exploataci se však v místě odběru podzemní vody z vrtů i z Vodárenského jezera (právně se sice v tomto případě jedná o zdroj povrchové vody, ale geneticky je to výhradně podzemní voda) vytváří mělká deprese, kdy infiltrovaná voda přitéká do náplavů v levobřežní části řeky z povrchové toku a zásadně tak doplňuje přírodní zdroje podzemní vody přitékající k jímacímu území z východu a severovýchodu. Podíl indukovaných zdrojů je dle modelu proudění podzemní vody zpracovaného firmou Vodní zdroje Holešov, a.s. až 75% celkových zásob.

Neogenní zvodeň je podstatně méně prozkoumaná a infiltrační povodí zvodně jímáné vrtem HVN 9 se nachází ve vzdálenějším východním okolí Ostrožské Nové Vsi.

4. NAVRHOVANÝ ROZSAH OCHRANNÝCH PÁSEM, OMEZENÍ A TECHNICKÁ OPATŘENÍ

Současná ochranná pásma jsou stanovena rozhodnutími Městského úřadu Uherské Hradiště, odboru životního prostředí ze dne 9.11.2004, značka ŽP 4903-R/2004/Č, ze dne 27.6.2005, značka ŽP 1827-R/2005/Č a ze dne 16.6.2006, značka ŽP 22473/2006/Č. Kromě OPVZ I. stupně vymezených kolem jednotlivých vrtů a zahrnující i celé Vodárenské jezero je OPVZ II. stupně rozděleno do 8 dílčích zón diferencované ochrany s řadou omezení kolidujících m.j. s minulým i současným stavem rekreačního využití území. Situace těchto zón diferencované ochrany je zakreslena v příloze č. 1. Zákazy a omezení se však nezřídkem nedodržují, nadále vzniká celá řada nepovolených staveb, provozovány jsou rekreační aktivity, které jsou rozhodnutími vodoprávního úřadu zakázány nebo významně omezeny, apod.

Právě tento stav byl důvodem k záměru zpracování odborného podkladu ke změně OPVZ tak, aby oblast Ostrožských jezer, která s výjimkou Kunovské tabule, doposud sloužila pouze k vodárenským a těžebním účelům, mohla být v návaznosti na ukončení těžby štěrkopísků ve větší míře využita i pro účely řízené rekreace, samozřejmě v limitech zajišťujících ochranu vodního zdroje využívaného pro centrální zásobování obyvatelstva pitnou vodou.

V intencích tohoto zadání provedla firma Vodní zdroje Holešov a.s. v letech 2014 a 2015 dvě etapy průzkumných prací. V rámci první etapy byla posouzena relevantnost výsledků odborného pokladu pro stanovení dosud platných OPVZ, především hydraulického modelu z roku 2006 a protože se na základě aktuálních dat ukázal být tento hydraulický model proudění podzemní vody odpovídající praktickým poznatkům, včetně tehdy učiněné predikce stavu vodního režimu, byla provedena II. etapa průzkumu. Zpráva o této II. etapě

průzkumných prací, zahrnujících především podrobný průzkum stavu vodních útvarů povrchové vody (Vodárenské jezero, Těžební jezero, Kunovská tabule, rybníky na Rybářském poloostrově, aj.) definuje zásady pro stanovení nových OPVZ (příp. jejich aktualizaci) a základní pravidla hospodaření v nich. Rozsah tohoto nového návrhu na stanovení OPVZ je znázorněn v příloze č. 2 tohoto elaborátu a ten, spolu s prezentací základních pravidel pro jejich využití uvedené ve zprávě za II. etapu průzkumu je předmětem níže uvedeného oponentního posouzení.

4.1. STANOVISKO OPONENTA K PLOŠNÉMU ROZSAHU NOVĚ NAVRŽENÝCH OPVZ, VČETNĚ ZDŮVODNĚNÍ

V úvodu této klíčové části posudku, tedy kapitol 4.1 a 4.2, si dovoluji konstatovat, že hydrogeologie je vědní obor navýsost pravděpodobnostní a závěry, ať je činí kdokoliv, včetně mne, budou vždy obsahovat určitý prvek nejistoty. Přesto jsem se ke zpracování tohoto posudku, přes jeho evidentní střetový potenciál, uvolil, a to s vědomím své více než 40 let trvající praxe v hydrogeologii a s uvážením toho, že po téměř stejnou dobu jsem se zabýval problematikou ochrany podzemních vod nejenom na odborné, ale i legislativní úrovni.

Při posuzování potenciálních střetů jsem přitom vycházel z premisy, že ochrana vodních zdrojů určených pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou je ze zákona veřejným zájmem a při zvažování návrhových opatření jsem navíc vycházel z praktických poznatků, že princip předběžné opatrnosti je namíste použít právě při řešení ochrany vodních zdrojů. Na druhé straně poznatky z mnohaletého vodárenského využití jímacího území Ostrožská Nová Ves ukazují na mimořádný efekt samočisticích schopností zdejšího horninového prostředí, což uvolňuje prostor pro řízenou koexistenci vodárenských a jiných, především rekreačních zájmů, při využití Ostrožských jezer.

4.1.1. OPVZ I. STUPNĚ

Ve smyslu platných rozhodnutí o stanovení ochranných pásem má jímací území Ostrožská Nová Ves stanovena OPVZ I. stupně kolem kvartérních vrtaných studen S1 - S9 situovaných v lese Zápověď, dále kolem neogenního vrtu HVN 9 a v prostoru zátopy Vodárenského jezera. V novém návrhu se uvažuje s rozšířením OPVZ I. stupně o celou hráz mezi Vodárenským a Těžebním jezerem (až po hladinu Těžebního jezera) především z toho důvodu, že je třeba podstatně omezit pohyb motorových vozidel po hrázi, kterou využívají především návštěvníci tzv. Rybářského poloostrova.

S navrhovaným rozšířením OPVZ I. stupně souhlasím, protože umožní vodoprávnímu úřadu při uplatnění článku (7), § 30 zákona č. 254/2001 Sb. regulovat vstup a vjezd do tohoto prostoru s výrazně zvýšeným rizikem pro vodní zdroj.

S uvážením situace, že i Těžební jezero je sezónně využíváno jako vodní zdroj, když se z něj pomocí násosky přečerpává voda do Vodárenského jezera, však považuji v intencích článku (3), písmeno b), § 30 zákona č. 254/2001 Sb. za nezbytné stanovit i v místě tohoto odběru vody OPVZ I. stupně, a vymezit ho na hladině nádrže do vzdálenosti 100 m od odběrného zařízení.

4.1.2. OPVZ II. STUPNĚ

Obdobně jako pro OPVZ I. stupně je v jímacím území Ostrožská Nová Ves platné i rozhodnutí o stanovení OPZP II. stupně. Je členěno v intencích dnes aplikované koncepce ne celoplošné, ale zónové ochrany vodních zdrojů do 8 zón s rozdílným stupněm zákazů a omezení rizikových staveb, děl a činností. V novém návrhu se kalkuluje s rozšířením OPVZ II. stupně o lokalitu lužního lesa Záповeď v levobřežní části řeky Moravy a dále o menší území severně od Vodárenského jezera (viz příloha č. 2). Celé nově navrhované OPVZ II. stupně je na rozdíl od současnosti rozděleno do 5 zón diferencované ochrany.

Navrhované rozšíření OPVZ II. stupně považuji za potřebné z těchto důvodů:

- lužní les Záповeď, včetně nezalesněných pozemků je komunikační cestou indukovaných zdrojů podzemní vody mezi řekou Morava a Vodárenským i Těžebním jezerem a současně je potenciálním prostorem pro případné rozšíření jímání podzemní vody prostřednictvím vrtaných studní;
- severní a severovýchodní předpolí Vodárenského jezera nebylo dosud dostatečně prostřednictvím ochranných pásem chráněno a uvědomíme-li si, že do tohoto prostoru jsou m.j. svedeny svodnice epizodických toků (například Borovec), je nezbytné i pro toto území stanovit limity jeho hospodářského využití.

Pro posouzení celkového rozsahu nově navrhovaného OPVZ II. stupně je však třeba zvážit i problematiku bilance tvorby vodních zdrojů. Vyházíme-li z povoleného množství vody k odběru ve výši 300 l/s a výsledků modelového řešení se závěrem, že cca 75% tohoto množství činí indukované zdroje podzemní vody Moravy, zbývá vymezit oblast tvorby podzemní vody pro množství ještě cca 75 l/s. Zvážíme-li hodnotu specifického odtoku podzemní vody, tj. cca 1 – 2 l/s/km², představuje infiltrační zázemí pro toto množství plochu cca 37 – 75 km². Nově stanovené OPVZ II. stupně má sice plochu výrazně menší (přibližně 12 km²), při významné filtrační schopnosti zdejšího horninového prostředí je však možno nezahrnovat do OPVZ II. stupně celé infiltrační zázemí vodního zdroje, ale pouze zóny zvýšeného rizika pro vodní zdroje. A zde si dovoluji učinit doplňující návrh k nově navrženému OPVZ II. stupně v tom smyslu, že do OPVZ II. stupně doporučuji zařadit nelogicky vykousnuté území golfového areálu na severním okraji Ostrožské Nové Vsi, a to m.j. z důvodu používání přípravků na ochranu rostlin, jejichž využití by mělo být v tomto území regulováno.

4.2. STANOVISKO OPONENTA K NAVRHOVANÉMU ROZSAHU ELIMINACE RIZIKOVÝCH ČINNOSTÍ A K REALIZACI TECHNICKÝCH OPATŘENÍ V NOVĚ NAVRŽENÝCH OPVZ, VČETNĚ ZDŮVODNĚNÍ

Ve zprávě za II. etapu průzkumných prací je uveden výčet činností ohrožujících předmětný vodní zdroj a stanoveny jsou rámcové limity pro činnost osob povinných (především vlastníků nemovitostí), právě tak jako technická opatření spadající do povinností osoby oprávněné k odběru vody. V plánované III. etapě prací na změně ochranných pásem vodního zdroje Ostrožská Nová Ves, bude nezbytné tyto limity a opatření podrobně specifikovat, což je jedna z věcně, časově i finančně nejnáročnějších prací při stanovování OPVZ. Protože však souběžně s touto aktivitou probíhají práce na územní studii „Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku - Ostrožská jezera“, je nezbytné již v této fázi prací na změně OPVZ rozsah navrhovaných omezení a technických opatření alespoň rámcově posoudit, což je hlavním úkolem prezentovaného oponentského posouzení.

4.2.1. OPVZ I. STUPNĚ

Zákon č. 254/2001 Sb. v odstavcích (7) a (8) § 30 stanovuje striktní podmínky pro činnost v OPVZ I. stupně, která je dána především zákazem vstupu a vjezdu, pokud se nejedná o osoby oprávněné k odběru vody a pro vlastníky vodárenských nádrží. Vodoprávní úřad však může na návrh osoby oprávněné nebo z vlastního podnětu formou opatření obecné povahy nebo rozhodnutím podmínky těchto zákazů zmírnit a udělit výjimky pro vstup a vjezd vybraných osob za podmínek, eliminujících nebo významně snižujících riziko pro vodní zdroj. V daném případě nově upraveného OPVZ I. stupně se to týká především vjezdu aut a vstupu osob na Rybářský poloostrov, vstupu a vjezdu osob konajících v pásmu činnosti pro osobu oprávněnou, vstupu a vjezdu vlastníků nemovitostí, apod.

Kromě výše uvedených osob však bude vhodné udělit výjimky i pro osoby konající zde činnost v intencích § 35 (Podpora života ryb) zákona č. 254/2001 Sb. Z dosavadních průzkumných prací totiž vyplývá, že extenzivní, přísně vývěrový chov ryb a řízený rybolov jsou faktory napomáhající výborné jakosti vody v jezerech a velmi nízké úživné hodnotě vody. V rámci 3. etapy prací proto doporučuji připravit podklad pro vodoprávní úřad, na jehož základě tento v intencích odstavce (2), § 35 stanoví způsob rybářského obhospodařování vodních nádrží nebo jejich částí zahrnutých do OPVZ I. stupně.

Jak z výše uvedeného vyplývá, rámcově navržený způsob využití území OPVZ I. stupně akceptuji s tím, že v rámci III. etapy prací, která bude m.j. zahrnovat i zpracování odborného podkladu pro změnu OPVZ I. stupně, je třeba věcně, případně i časově specifikovat podmínky pro udělení výjimek ze zákonných požadavků na činnosti a užívání nemovitostí v OPVZ I. stupně.

4.2.2. OPVZ II. STUPNĚ

Dosud platná rozhodnutí o stanovení OPVZ II. stupně jímacího území Ostrožská Nová Ves rozčleňují území OPVZ II. stupně do 8 zón (viz příloha č. 1). Jsou to:

- území č. 1 – prostor Kunovské tabule
- území č. 2 – prostor těžebního jezera
- území č. 4 – prostor letiště Kunovice
- území č. 5 – prostor koupaliště v Ostrožské Nové Vsi a přilehlé pozemky severně od koupaliště
- území č. 6 – cesta mezi obcí Ostrožská Nová Ves a prameništěm v lese
- území č. 7 – plocha mezi Kunovskou tabulí a vodárenským jezerem
- území č. 8 – prostor východně od území č. 1 a č. 6 (tj. u letiště)
- území č. 9 – průmyslová zóna

Návrh na změnu OPVZ II. stupně obsažený v rámcovém návrhu ve zprávě za II. etapu prací rozčleňuje území pouze do těchto 5 zón (viz příloha č. 2):

- území č. 1 – nejvíce rizikové území s nutností zachování přísných podmínek hospodaření
- území č. 2 – jižní část Těžebního jezera za sypanou hrází a přilehlé pozemky, možnost rozvoje rekreace

- území č. 3 – východní část Kunovské tabule a přilehlé pozemky, oblast koupaliště, část průmyslové zóny – možnost rozvoje rekreace
- území č. 4 – prostor letiště
- území č. 5 – les Zápověď

Protože ke každému z těchto území jsou rámcově stanoveny zákazy a limity staveb, děl a činností, je důležitý nejenom celkový rozsah OPVZ II. stupně (komentovaný v kapitole 4.1.2), ale i rozsah těchto dílčích území (zón diferencované ochrany). Ty, s uvážením mnou vnímaných rizik, si dovoluji navrhnout k této úpravě:

- hranici mezi územím č. 1 a 2 posunout k jihovýchodu až do severovýchodního rohu vodní plochy Těžebního jezera, tj. zúžit území č. 1 a rozšířit území č. 2;
- kolem vodní plochy Kunovské tabule zahrnuté svou východní částí do území č. 2 vymezit novou zónu s pracovním označením č. 3a o šířce cca 30 – 50 m
- kolem vodní plochy Těžebního jezera mimo hrází oddělenou jižní plochu zahrnuté do zvětšené zóny 2 vymezit novou zónu s pracovním označením č. 2a o šířce cca 30 – 50 m.

Tyto navrhované úpravy slouží především k tomu, aby bylo možno prakticky oddělit rizikovou činnost v břehové části od činnosti v prostoru vodní plochy. Zákres všech navrhovaných změn je obsažen v příloze č. 3.

Po těchto úpravách si dovoluji níže alespoň v ideové formě vyslovit se k limitům a zákazům v nově navržených územích 1, 2, 2a, 3, 3a, 4 a 5 s tím, že v samostatné podkapitole je navržen ideový postup při revizi staveb, děl a činností, které jsou v rozporu se stávající i nově navrhovaným ochranným statutem území. Výčet navržených zákazů a omezení se přitom vztahuje přednostně na možnou koexistenci i vodárenského a rekreačního využití území Ostrožských jezer s tím, že podrobný seznam zákazů nebo limitů by měl být součástí odborného návrhu na změnu OPVZ, s jehož zpracováním se kalkuluje v uvažované III. etapě průzkumných prací.

Území č. 1

V této oblasti by měla platit m.j. následující pravidla:

- zákaz výstavby všech objektů a zařízení, pokud nesouvisejí s jímáním, úpravou nebo distribucí vody;
- zákaz používání plavidel s motorovým pohonem, s výjimkou elektromotorů;
- zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou elektromobilů, vozidel osoby oprávněné a vozidel vlastních výjimku k vjezdu udělenou vodoprávním úřadem;
- zákaz chovu domácích a hospodářských zvířat nebo jejich koupání v části jezer zahrnutých do území č. 1;

- zákaz aplikace prostředků na ochranu rostlin s výjimkou přípravků, jejichž aplikace je OPVZ II. stupně povolena, zákaz aplikace hnojiv a přípravků na ochranu rostlin do vodní plochy;
- rozsah a způsob aplikace hnojiv na zemědělských pozemcích zpracovaný do plánů hnojení a rozvozových plánů bude navržen v odborném podkladu pro změnu OPVZ a schválen vodoprávním úřadem;
- způsob rybářského obhospodařování, včetně podmínek řízeného rybolovu bude navržen v odborném podkladu pro změnu OPVZ a schválen vodoprávním úřadem, přičemž se bude respektovat fakt, že tento způsob obhospodařování nelze považovat za rybníkářství podle § 2, písmena b) zákona č. 99/2004 Sb.

Území č. 2

V této oblasti by měla platit m.j. následující pravidla:

- zákaz výstavby všech objektů, pokud nesouvisí s vodohospodářským nebo rekreačním využitím území;
- zákaz výstavby vodohospodářských nebo rekreačních objektů s produkcí odpadních vod nebo jiných závadných látek, pokud tyto nebudou svedeny a následně přečištěny nebo likvidovány mimo OPVZ II. stupně;
- zákaz výstavby parkovišť, s výjimkou parkovišť se zpevněnou plochou a odvodem zachycených srážkových vod mimo OPVZ II. stupně;
- zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou vozidel dopravní obsluhy a návštěvníků vyhrazených rekreačních zařízení;
- zákaz používání plavidel s motorovým pohonem, s výjimkou elektromotorů;
- zákaz aplikace prostředků na ochranu rostlin s výjimkou přípravků, jejichž aplikace je OPVZ II. stupně povolena;
- zákaz aplikace hnojiv;
- zákaz skladování a manipulace se závadnými látkami rámcově specifikovanými v § 39 zákona č. 254/2001 Sb.
- zákaz volného stanování a přespávání osob mimo vyhrazená zařízení;
- zákaz chovu domácích a hospodářských zvířat, zákaz koupání zvířat.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, nejsou v tomto území z hlediska ochrany vodního zdroje omezovány běžné rekreační aktivity jako je koupání, potápění, šnorchlování, plavba či rybolov, právě tak jako výstavba pláží, lanových parků, hřišť, apod.

Území č. 2a

V této nově navržené oblasti zahrnující příbřežní zónu těžebního jezera by neměly být porušovány tyto zákazy a omezení:

- zákaz výstavby všech objektů s produkcí odpadních vod nebo jiných závadných látek;
- zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou vozidel zajišťující údržbu a opravu vodohospodářských či rekreačních zařízení;
- zákaz aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin;
- zákaz skladování a manipulace se závadnými látkami rámcově specifikovanými v § 39 zákona č. 254/2001 Sb.
- zákaz volného stanování a přespávání osob mimo vyhrazená zařízení;
- zákaz chovu domácích a hospodářských zvířat, zákaz koupání zvířat.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, nejsou v tomto území z hlediska ochrany vodního zdroje omezovány běžné příbřežní rekreační aktivity jako je výstavba pláží, lanových parků, hřišť a jiných staveb, jejichž provozem nevznikají odpady, odpadní vody nebo jiné závadné látky .

Území č. 3

V této oblasti by měla platit m.j. následující pravidla:

- zákaz výstavby všech objektů, pokud nesouvisejí s vodohospodářským nebo rekreačním využitím území;
- zákaz výstavby vodohospodářských nebo rekreačních objektů s produkcí odpadních vod nebo jiných závadných látek, pokud tyto nebudou svedeny a následně přečištěny nebo likvidovány mimo OPVZ II. stupně;
- zákaz výstavby parkovišť, s výjimkou parkovišť se zpevněnou plochou a odvodem zachycených srážkových vod mimo OPVZ II. stupně;
- zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou vozidel dopravní obsluhy a návštěvníků vyhrazených rekreačních zařízení;
- zákaz používání plavidel s motorovým pohonem, s výjimkou elektromotorů a případně motorového člunu pro potřeby oficiálně povolených vodních sportů;
- zákaz aplikace prostředků na ochranu rostlin s výjimkou přípravků, jejichž aplikace je OPVZ II. stupně povolena, zákaz aplikace hnojiv a přípravků na ochranu rostlin do vodní plochy;
- rozsah a způsob aplikace hnojiv na zemědělských pozemcích zpracovaný do plánů hnojení a rozvozových plánů bude navržen v odborném podkladu pro změnu OPVZ a schválen vodoprávním úřadem;

- způsob rybářského obhospodařování, včetně podmínek řízeného rybolovu bude navržen v odborném podkladu pro změnu OPVZ a schválen vodoprávním úřadem, přičemž se bude respektovat fakt, že tento způsob obhospodařování nelze považovat za rybníkářství podle § 2, písmena b) zákona č. 99/2004 Sb.
- zákaz skladování a manipulace se závadnými látkami rámcově specifikovanými v § 39 zákona č. 254/2001 Sb.
- zákaz volného stanování a přespávání osob mimo vyhrazená zařízení;
- zákaz chovu domácích a hospodářských zvířat, zákaz koupání zvířat.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, nejsou v tomto území z hlediska ochrany vodního zdroje, obdobně jako v území č. 2 omezovány běžné rekreační aktivity jako je koupání, potápění, šnorchlování, plavba či rybolov, právě tak jako výstavba pláží, lanových parků, hřišť, apod.

Území 3a

V této nově navržené oblasti zahrnující příbřežní zónu Kunovské tabule by neměly být, obdobně jako v území 2a porušovány tyto zákazy a omezení:

- zákaz výstavby všech objektů s produkcí odpadních vod nebo jiných závadných látek;
- zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou vozidel zajišťující údržbu a opravu vodohospodářských či rekreačních zařízení;
- zákaz aplikace hnojiv a prostředků na ochranu rostlin;
- zákaz skladování a manipulace se závadnými látkami rámcově specifikovanými v § 39 zákona č. 254/2001 Sb.
- zákaz volného stanování a přespávání osob mimo vyhrazená zařízení;
- zákaz chovu domácích a hospodářských zvířat, zákaz koupání zvířat.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, nejsou v tomto území z hlediska ochrany vodního zdroje nijak omezovány běžné příbřežní rekreační aktivity jako je výstavba pláží, lanových parků, hřišť a jiných staveb, jejichž provozem nevznikají odpady, odpadní vody nebo jiné závadné látky.

Území 4

S ohledem na specifický charakter tohoto území (letiště) a předpokladu jeho zachování a provozování i v dalším období, považuji za nutné, limitující podmínky a případné zákazy činnosti spoluvytvářet v rámci zpracování odborného podkladu pro změnu OPVZ s jeho vlastníkem respektive provozovatelem.

Území 5

V této oproti roku 2006 nově navržené oblasti OPVZ II. stupně, doporučuji dodržovat tyto zákazy a limity:

- zákaz výstavby všech objektů a zařízení, pokud nesouvisejí s jímáním, úpravou nebo distribucí vody;
- zákaz stanování, přespávání a rekreačního využívání území;
- zákaz vjezdu všech motorových vozidel s výjimkou elektromobilů, vozidel osoby oprávněné a vozidel vlastnicích výjimku k vjezdu udělenou vodoprávním úřadem;
- zákaz aplikace prostředků na ochranu rostlin a lesa s výjimkou přípravků, jejichž aplikace je OPVZ II. stupně povolena;
- rozsah a způsob aplikace hnojiv na zemědělských pozemcích zpracovaný do plánů hnojení a rozvozových plánů bude navržen v odborném podkladu pro změnu OPVZ a schválen vodoprávním úřadem;
- rozsah lesnického využití území bude stanoven v aktualizovaném lesním hospodářském plánu.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, je v tomto územím dotace podzemní vody zakázáno rekreační využití území, regulována je doprava a usměrněno je hospodářské využití území a to jak zemědělské půdy, tak lesa.

5. HODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU STAVEB, DĚL A ČINNOSTÍ V OPVZ II. STUPNĚ A NÁVRHOVÁ OPATŘENÍ

Zatímco způsob využití OPVZ I. stupně v intencích platného rozhodnutí o stanovení OPVZ z roku 2004 je v zásadě dodržován, což se m.j. projevuje na nadstandardní jakosti vody, činnost v OPVZ II. stupně je alarmující a představuje potenciální riziko pro vodárensky využívaný vodní zdroj. V území se nacházejí povolené stavby, avšak bez řádné likvidace odpadních vod, dále stavby nepovolené, dochází k porušování vjezdu vozidel do určitých částí OPVZ II. stupně, nevyhovující je jakost vody v rybnících na tzv. Rybářském poloostrově, porušuje se lokální zákaz rekreačního využití území v OPVZ i vlastních jezer, apod. Situace dosud nevyústila v dramatickou změnu v jakosti vody především proto, že odběr vody je zatím ve srovnání s povoleným množstvím nízký a významně snížena je tak migrace závadných látek v horninovém i ve vodním prostředí.

Při přípravě odborného podkladu ke změně OPVZ je však nezbytné v intencích odstavce (10), § 30 zákona č. 254/2001 Sb. specifikovat činnosti poškozující nebo ohrožujících vydatnost, jakost a zdravotní nezávadnost vodního zdroje a stanovit způsob a dobu omezení užívání pozemků a staveb v OPVZ ležících. To vše vyžaduje podrobnou prohlídku staveb a prověrku činností, k čemuž dochází buď v rámci stanovení či změny OPVZ, nebo při návazné dozorové činnosti vodoprávního úřadu v intencích § 110 zákona č. 254/2001 Sb., který tak jedná z vlastního podnětu nebo z podnětu osoby oprávněné. V konkrétním případě však doporučuji minimálně systémová opatření (vymístění nepovolených staveb

z konkrétních lokalit, zajištění řádné likvidace odpadních vod, omezení vstupu a vjezdu do OPVZ, apod.) řešit již v odborném podkladu pro změnu OPVZ.

6. ZÁVĚR

V předkládaném oponentním posudku záměru změny OPVZ jímacího území Ostrožská Nová Ves, zpracovaném RNDr. Svatoplukem Šedou, osoby s odbornou způsobilostí v hydrogeologii a zaměstnance firmy OHGS s.r.o. Ústí nad Orlicí, je posouzen nově navrhovaný rozsah změny OPVZ předmětného jímacího území v souvislosti s plánovaným ukončením těžby štěrkopísků a možným skloubením zájmů vodárenského a rekreačního území po zrušení tamního dobývacího prostoru. Z posudku vyplývá následující:

- navrhované zvětšení rozsahu OPVZ I. a II. stupně je oponentským posudkem v plném rozsahu nejen akceptováno, ale v určitých částech i rozšířeno;
- navrhované limity a zákazy staveb, děl a činností v OPVZ I. a II. stupně oponentský posudek považuje sice za obecně správné, ale dovoluje si je upřesnit a současně je specifikovat i pro dvě nově vyčleněná ochranná území přiléhající k vodním plochám Kunovské tabule a Těžebního jezera;
- v rámci připravované 3. části průzkumných prací, jejichž náplní bude zpracování odborného podkladu pro změnu OPVZ jímacího území Ostrožská Nová Ves, je doporučeno řešit i systémová opatření reagující na nápravu současného nevyhovujícího stavu ve využití území, které nerespektuje jeho dosavadní ochranný statut.

S uvážením celkového záměru změny využití území po ukončení těžby štěrkopísků a zrušení dobývacího prostoru oponent konstatuje, že minimálně na dvou lokalitách (jižní část Těžebního jezera a východní část Kunovské tabule) je možno zajistit rozvoj řízeného rekreačního využití Ostrožských jezer, nekolidujícího s vodárenským ochranným statutem území.

Vypracoval:

RNDr. Svatopluk Š E D A

Ústí nad Orlicí, říjen 2015